

Naturvårdsverket

registrator@naturvardsverket.se

espoo@naturvardsverket.se

Sjöfartsverkets yttrande angående samråd om gränsöverskridande miljöpåverkan för Österbottens landskapsplan, Finland

Sjöfartsverket har ansvar för tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet i svenska farleder och farvatten samt för sjöfartens riksintresseanspråk. I Sjöfartsverkets uppdrag ingår att bevaka sjöfartens transportleder och hamnterminaler inklusive dess anslutningar till landbaserad infrastruktur.

Bakgrund

Svenska myndigheter erbjuds nu möjlighet, genom Naturvårdsverket, i enlighet med Esbo-konventionen att lämna synpunkter på gränsöverskridande effekter på miljö och hälsa som Österbottens landskapsplan, i Finland, kan komma att medföra.

Landskapsplanen är en strategisk plan som behandlar delområden som påverkar regionstruktur, samhällsstruktur, områdes-användning och trafiksystem. Landskapsplanen styr annan områdesplanering och är vägledande när kommunernas generalplaner och detaljplaner utarbetas. Landskapsplanen omfattar alla 14 kommuner i Österbotten samt territorialvattnet i Kvarken.

Yttrande

Sjöfartsverket har tagit del av samrådshandlingarna och yttrar sig främst ur ett sjöfartsperspektiv.

Sjötransporter har en mycket viktig funktion för bl.a. industrin både i Sverige och i Finland. I landskapsplanen förefaller anvisade områden för vindkraft vara i närheten av fartygsstråk eller farleder och har därmed potentiell påverkan på sjötrafiken, särskilt vintertid. Vi uppfattar som att områden har anvisats med hänsyn till det som planerats i gällande havsplaner men det framgår inte om sjöfartsmyndigheterna i Finland varit delaktiga i planeringen och om hänsyn tagits till farleder och sjöfartens säkerhet vilket vi anser är nödvändigt. Sjöfartsverket anser att det är viktigt att Finska sjöfartsmyndigheter är delaktiga i planeringen av vindkraft till havs i tillräcklig omfattning.

I övrigt har Sjöfartsverket har inga direkta synpunkter på underlaget som utgör landskapsplanen men har följande generella synpunkter gällande etablering av havsbaserad vindkraft i Bottenhavet.

Vindkraftparker kan potentiellt få stor påverkan på sjötrafiken i Bottenhavet. Därmed anser Sjöfartsverket att bl.a. följande bör utredas noga.

Datum
2024-10-25

Vår beteckning
24-04885

- Vindkraftparkens effekt på isbildningen i området och på den operativa isbrytningen.
- Effekten på sjöfartens rutter, både med hänsyn till trafiken under isfria perioder och till de variationer i trafikmönstren som uppstår under isvintern där fartygstrafiken rör sig i de områden där isförhållandena är mest tillåtande, d.v.s. inte i rak linje mot sitt mål.
- Vindkraftparkens påverkan på radarsystem, radiosystem och sjöräddning.
- Om vätgasproduktion blir aktuell: placering av plattformar för vätgasproduktion och/eller lagring av vätgas i relation till sjötrafiken samt risker med vätgas/syrgasledningar som korsar farledsstråk.
- Anläggnings- och avvecklingsfasens påverkan på sjötrafiken i området.
- Det är nu ett stort antal parker planerade i Bottenviken, både på svensk och på finsk sida. De kumulativa effekter som uppstår om flera planerade parker i närområdet får tillstånd behöver bedömas med hänsyn till sjötrafiken i Bottenhavet.

Övrigt

Sjöfartsverket vill understryka att då erfarenheter från vindkraftsparker i havsområden med omfattande is är i det närmaste obefintlig, så anser vi generellt, att innan vindkraftsparker anläggs i områden med isproblematik så behövs det mer forskning och kunskap för att utreda hur etableringen av vindkraft till havs kommer att påverka isbildning, isdrift, vallbildning och därmed vintersjöfarten och isbrytningen som Sverige och Finland tillhandahåller.

Detta ärende har handlagts av Infrastruktursamordnare Sebastian Irons i samråd med infrastruktursamordnare Anneli Borg , båda vid Enheten för Maritim samverkan och utveckling.

Sebastian Irons